

Facultat de Ciències de la
Informació
 =====

Estructura Social d'Espanya i Catalunya
Programes

Prof. Raimon BONAL

Despatx: B1-218

Departament: Sociologia

Tlf. 692 02 00 - Ext. 1480

Hores despatx: escrit a la porta

I. Fonaments teòrics de l'estructura social

El concepte d'estructura social; ús de conceptes bàsics. Crítica.
 Sistema social i societat.
 Estructura de classes i estructura social.
 Perspectives històrica i metodològica.

II. Aspectes històrics de l'estructura social d'Espanya. Catalunya dins l'Espanya moderna

L'herència del segle XVIII i la crisi de l'antic règim.
 El naixement d'un capitalisme incipient.
 La formació de les classes socials.
 Revolució de 1868 i restauració.
 Crisi colonial i qüestió de les nacionalitats.
 Els inicis del segle XX.
 L'etapa republicana i la guerra civil.
 Franquisme i postfranquisme.

III. Anàlisi sectorial de l'estructura social d'Espanya i de Catalunya

L'objectiu d'aquesta part és la revisió dels diversos àmbits en els que s'inscriuen les relacions socials a l'Espanya i la Catalunya de l'hora d'ara. L'instrumental analític emprat per a cadascuna d'elles serà sempre doble: funcionaliste i marxiste. Sense donar cap ordre de preferència i, segons el temps ho vagi permetent, el projecte és abordar les realitats socials següents:

- Estructura demogràfica. Ciutats i pobles. Vivenda.
- Estructura educativa actual.
- La família en una societat capitalista.

- La sanitat en una societat de classes.
- Religió, societat i política.
- Movilitat social: la formació social espanyola dels anys 70.
- Estratificació i classes socials.
- Economia i societat. Consum, estalvi, oci i treball.
- Autoritarisme, llibertat i participació política. La qüestió nacional.
- Al marge de la societat de classes: marginalitat.

Bibliografia

- I. Bastide, Sentido y usos del término estructura en las ciencias del hombre, Paidós
- Gramsci, El materialismo histórico y la filosofía de Benedetto Croce, Nueva Visión
- II. Tuñón de Lara, La España del siglo XIX (2 vol.), Laia
La España del siglo XX (3 vol.), Laia
- P. Vilar, Catalunya dins l'Espanya Moderna (4 vol.), Edic.62
- III. Bonal-Costa, Sòl urbà i classes socials, Blume
- Lefèbvre, El derecho a la ciudad, Península
- Masjuan, Pinilla-Vives, L'E.G.B. a Catalunya, Blume
- Pascual-Quitllet-Gay, Societat catalana i reforma escolar, Laia
- Cooper, La muerte de la familia, Ariel
- Pierre, La mujer en la Unión Soviética, Ariel
- Alvarez-Ariza y otros, Cambio social y crisis sanitaria, Ayuso
- Acadèmia Ciències Mèdiques, X Congrés de Metges i Bibles de
Berpinyà, Funció social de la medicina, II Ponència
- Estruch, La innovación religiosa, Ariel
- Torregrosa, La juventud española. Conciencia generacional y política, Ariel
- Recolons-Batallé i altres, Catalunya: home i territori, Blume
- Pérez, Estructura social del campo y éxodo rural, Tecnós
- Castro-Goytre, Clases sociales en España en el umbral de los años 70, Siglo XXI
- P. Vilar, Industrialització i ruptura social, Ariel
- Vergés, La Seguridad Social en España, Ariel
- Carrión, Los latifundios en España, Ariel
- Centre d'Estudis Electorals, Estudis electorals. Eleccions 1977, Blume

Martín de Ugalde, Hablando con los vascos, Ariel

Aumente-Cazorla y otros, Los marginados en España, Fundamentos

Bonal-Costa, La delinqüència juvenil. El cas de Mataró, Fundació

Jaume Bofill

Nota: Aquesta bibliografia evidentment no és pas exhaustiva, puix que només és orientativa.

Si algun alumne, per raons econòmiques o altres, tinguis la voluntat d'agafar com a tema de la prova d'exàmens un altre text, caldrà que n'assabenti amb temps al professor. Mai hi hauran dificultats d'enteniment respecte a un possible canvi mínimament raonable.

Condicions d'avaluació

1. Tots els alumnes donaran a començament de curs la seva fitxa personal al professor.
2. Els apartats I i II d'aquest programa seran tractats fins a la fi del mes de gener i feran l'objecte d'una prova parcial vàlida per a solventar aquesta part de la matèria.
3. L'apartat III constituirà la temàtica fins a final de curs i també serà objecte d'una segona prova a mitjan juny. L'avaluació final es regirà només i únicament a través de la participació amb èxit en ambdues proves.
4. Pels alumnes impossibilitats, per la raó que sigui, a assistir a aquest curs regularment, la seva única oportunitat serà la participació a la prova final que, per a ells, abarcarà substancialment tot el contingut del programa. Malgrat^{tot} és fa completament indispensable que aquests alumnes s'hagin posat en contacte amb el professor explicant les raons de la seva situació real.
5. Aquestes proves a les que s'ha fet referència consistiran essencialment en el següent:
  - a) prova d'erudició sobre la matèria del curs.
  - b) prova bibliogràfica, comportant una lectura d'un text a lliure elecció dels que s'inclouen a la bibliografia del curs. Evidentment, el text serà diferent per a cadascuna de les proves esmentades.
  - c) prova d'imaginació sociològica, consistint en un breu escrit sobre una realitat social que hagi estat tractada durant el curs.

Nota: El que es diu anteriorment no serà, en cap hipòtesi, objecte d'excepció.

A més, cal pensar en la necessitat de treballar algun dels texts de la bibliografia als que s'ha fet referència.